

ÉPÜLETÚJRAHASZNOSÍTÁS

AZ ÉPÍTÉSZ SZEREPE ÉS FELADATAI A RECIKLÁLÁS SORÁN

RÁCZ TAMÁS

TÉZISFÜZET

TÉMAVEZETŐ: DR. ZOLTÁN ERZSÉBET SZERÉNA

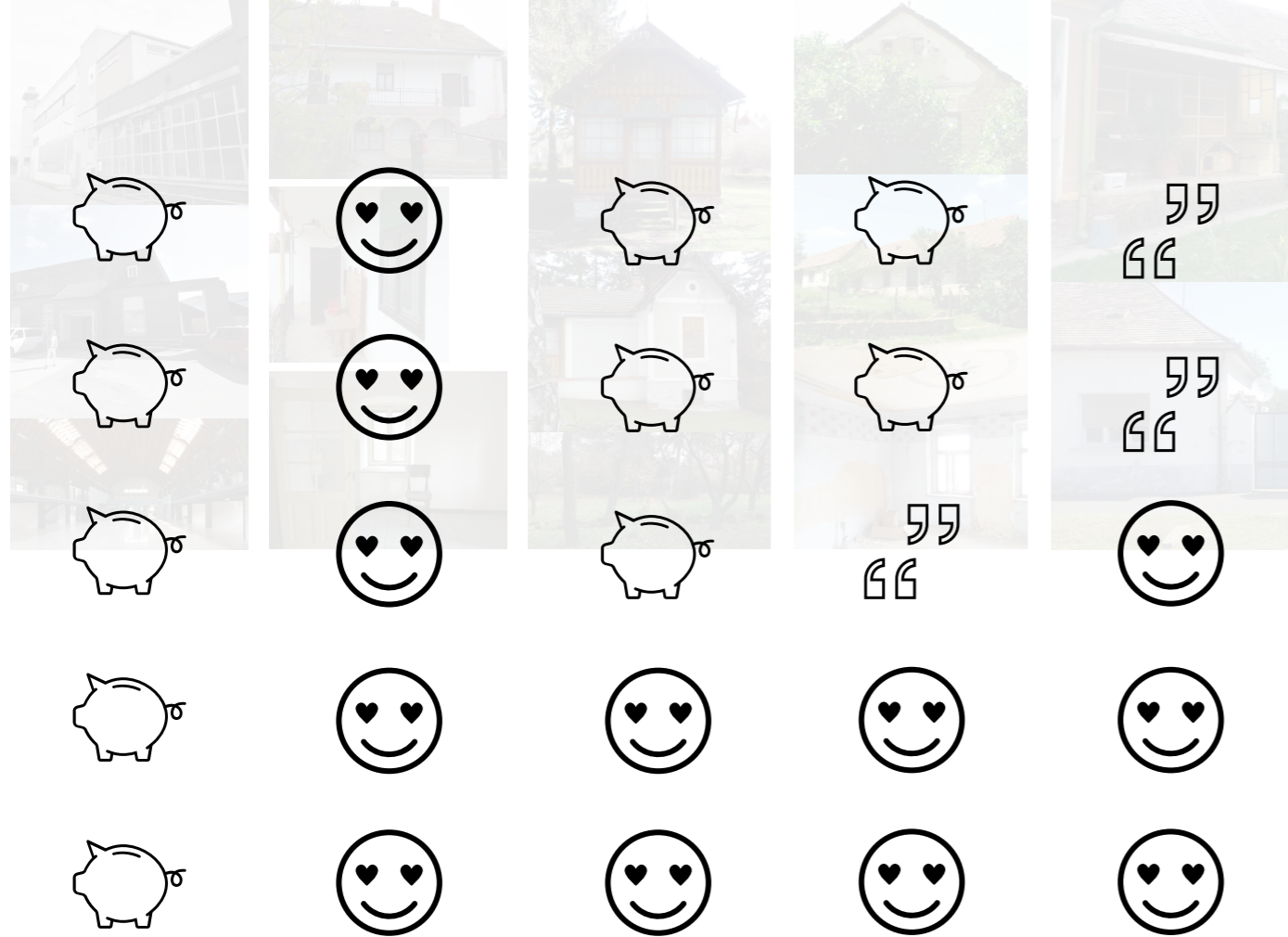
BREUER MARCELL DOKTORI ISKOLA

2020.

KIVONAT

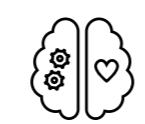
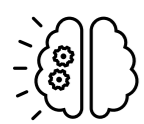
Az újrahasznosítás napjaink egyik legfelkapottabb és talán leggyakrabban durrogatott kifejezése, afféle kulcsszóvá vált. Mindenki számára van valamiféle jelentése, legyen az komoly, vagy éppen csak legyintsen rá. Mindenesetre egy igazán fontos folyamat, ami meghatározza jelenünket és egyúttal jövőnket is. világszinten – hangsúlyosan a fejlett országokban – megfigyelhető az újrahasznosítás az élet majdnem minden területén: a legkülönbébb termékek gyártásánál – a csomagolóanyagoktól kezdve fém termékeken keresztül a bútorokig, a szűrkevizek hasznosításában, a zöldhulladékok komposztként való felhasználásában, sőt még az építészetben is. Ezen DLA dolgozat témája is az építészetben rejlő újrahasznosítási lehetőségek – elsősorban nem fizikai, mérésken vagy mennyiségeken alapuló – vizsgálata, hanem sokkal inkább a humán, az építészeti gondolat, illetve az építész – megrendelő – projekt relációinak vizsgálata.

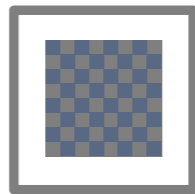
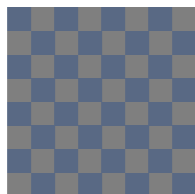
TÉZISOI

MINDENNEK MEG VAN AZ OKA, SZOKOTT ELHANGOZNI A MONDAT AZ ÉLET NAGYON SOK TERÜLETÉN, VÁLTOZATOS TÖRTÉNÉSEKSEL KAPCSOLATBAN. UGYANÍGY EGY ÚJRAHASZNOSÍTÁSI ELHATÁROZÁSNAK IS MINDIG MEGVAN A MAGA OKA, MOTIVÁCIÓJA A MEGRENDELŐ RÉSZÉRŐL - EZ AZ OK ÁRULKODIK A KLIENS HOZZÁÁLLÁSÁRÓL, A TELJES BERUHÁZÁSRÓL ALKOTOTT ELŐZETES KÉPÉRŐL. ALAPVETŐEN KÉTFÉLE MOTIVÁCIÓ LÉTEZIK A RECIKLÁLÁSHOZ: GAZDASÁGI ÉS ÉRZELMI. UGYANAKKOR A KÉT MOTIVÁCIÓ NEM MINDIG TISZTÁN JELENIK MEG, OLYKOR EGYSZERRE ÉREZHETŐ MINDKETTŐ.

TÉZISOK

AZ ÉPÍTÉSZ AZ ÚJRAHASZNOSÍTÁSI MUNKA
SORÁN FELISMERI A KLIENS MOTIVÁCIÓJÁT,
ÉS EHHEZ IGAZODVA, ENNEK TUDATÁBAN
DOLGOZIK A PROJEKTEN. EGY PUSZTÁN
GAZDASÁGI MOTIVÁCIÓ MÁS ÉPÍTÉSZETI
HANGVÉTELT GENERÁL, MINT EGY PUSZTÁN
ÉRZELMI – HOLOTT MINDKETTŐ SZAKMAILAG
HELYTÁLLÓ KELL LEGYEN. MINÉLTÖBB ÉRZELEM
VAN A MUNKÁBAN A KLIENS RÉSZÉRŐL,
ANNÁL INKÁBB ELVÁRJA EZT AZ ÉPÍTÉSZTŐL
IS – ÉRZÉKENYEBB HOZZÁNYÚLÁSSAL
KELL A RÉGIBŐL ÚJAT ALKOTNI.

TÉZIS 03

A MEGFELELŐ, ADEKVÁT HANGSÚLYOK MEGTALÁLÁSA AZ ÚJ ÉS RÉGI KAPCSOLATÁBAN MINDEN ÚJRAHASZNOSÍTÁSI FELADAT SAVA-BORSA. EZ AZ ÉPÍTÉSZ FELADATA – MEG KELL TEREMTENI EGY ÚJ HARMÓNIÁT. ÉPÍTÉSZETI DÖNTÉS, AMIT NAGYBAN BEFOLYÁSOL A MEGRENDELŐI SZÁNDÉK IS, HOGY MILYEN KAPCSOLATBAN ÁLL A RÉGI ÉS ÚJ EGYMÁSSAL. A KETTŐ KAPCSOLATA ALAPJÁN AZ EREDETI LEHET EGY BUROK, AMIBE AZ ÚJ BEFÉSZKELI MAGÁT, LEHET AZ ÚJNAK DÍSZLETE A RÉGI, ILLETVE LEHET VELE SZOROSAN ÖSSZEFÜGGŐ – TELJESEN VAGY KÖZEL TELJESEN EGYENRANGÚ.

TÉZIS 04

AZ ÚJRAHASZNOSÍTÁS SOHA NEM EGY EGYSZERŰ ÉPÍTÉSZETI KÉRDÉS. MAGÁBAN HORDOZ TEMÉRDEK MEGKÖTÉST – HISZEN AZ ALAPVETŐ FESZTÁVOK, TÉRARÁNYOK ADOTTAK, AMIN BELÜL, ILLETVE AZZAL HARMÓNIÁBAN KELL AZ ÁTALAKÍTÁSOKAT ÉS HOZZÁÉPÍTÉSEKET MEGTENNI. TOVÁBBÁ SOK BENNE A BIZONYTALAN TÉNYEZŐ, UGYANIS A TERVEZŐASZTALTÓL NÉZVE SOKSZOR CSAK A KIVITELEZÉS SORÁN DERÜLNEK KI ÚJABB ÉS ÚJABB NEMVÁRT TÉNYEZŐK, AMIK A TERVET ÉS ANNAK MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁT BEFOLYÁSOLJÁK. ÍGY EZEK TERVEZÉSE TÖBBNYIRE NEM ÁLL MEG EGÉSZEN A KIVITELEZÉS BEFEJEZTÉIG.

SZINTÉZIS

Dolgozatomban részletesen bemutatom az újrahasznosításban rejlő lehetőségeket. Igyekszem felvázolni annak árnyoldalait is. A gyakorlati tapasztalataim alapján megmutatom, hogy az elmélet és gyakorlat hogyan függ össze, valamint rávilágítok arra, hogy az építésznek mekkora felelőssége van egy-egy ilyen munka során, milyen jellegű döntéseket kell meghozni, hogyan igyekszik megítélni, hogy mi számít értéknek és mi nem. Mert szelektálni kell és szelektálni merni kell, különben sokkal inkább lesz restaurálás a projektből, mintsem újrahasznosítás. Az nyilvánvaló, hogy a döntések nem minden esetben csak az építészen múlnak, sok esetben a megrendelő, a kliens kell, hogy döntsön, és ez így van jól. Az építész csak javasol és próbálja összhangba hozni a valós igényeket és a meglévőben lévő lehetőségeket. De ez egy kötéltánc. Elég egy rossz lépés és a munka elbukott.

